

Oplæg ved Annette Bau, Nyborg Gymnasium: Hvad er det kommunikative sprogsyn og hvad er fordelene ved det.

Det ajourførte sprogsyn:

Fra "je suis, tu es etc..." til anvendelsesorienteret så man rent faktisk kan tale - i reelle situationer.

Vi slæber rundt på egne erfaringer fra egen sprogundervisning! Står på skuldrene af en tung arv...

Projektarbejde med fremlæggelser – ikke godt... de hører ikke det, de andre siger ...

Hvis man skruer på et par håndtag, kan man få sin undervisning over i en mere kommunikativ retning.

Eleverne skal have ejerskab over et emne.

"Le sport extreme...." Lav en poster – lav en fremlæggelse uden computer til denne her poster – hvis det er et stort hold skal de deles op i flere hold og så skal de lytte til alles fremlæggelser.

Eleverne pacificeres – når de bliver spurgt om noget, de ved, læreren ved allerede. De skal være hovedaktør i alle faserne.

Hvordan kan man tjekke om ens egen undervisning ligger i den kommunikative afdeling?

Er der et kommunikativt formål?

Er der en intention med at kommunikere? Hvad er formålet – er der nogen, der gider at lytte til det?

Er der en grund til, at jeg som lytter skal lytte efter?

MHT grammatik:

Fokus på FORM – eleven skal have et behov for, at de har åbne kanaler og kan tage i mode den enkelte grammatiske regel.

Ikke så meget fokus på mening – men den kontekstbaserede sammenhæng, hvor sproget skal bruges – så en sproglig opmærksomhed (fokus på form) er vigtig ifbm med fluency.

Sprogbeherskelse er benhård kompetence. Langtidshukommelsen skal på banen.

Hjernens arbejdskapacitet er ikke ubegrænset. Det er svært at tage ind – afkode – komme med svar, der kan bruges.

Alternativ til gammeldags grammatik uv: dictogloss.

(google emnet evt. for at se forskningsresultater omkring dette emne)

Der i den grad stimulerer elevernes sproglige opmærksomhed. De får afprøvet en masse sproglige hypoteser og eksisterende viden om sproget.

Brug fx dictogloss som et middel til at opsamle et emne – samle op på grammatisk fokus, evaluering af deres tilegnelsesproces. Som lærer skal man rundt og lytte eller man kan bede eleverne optage deres snak, som man så kan lytte igennem og derved få et optimalt indblik i elevernes viden om sproget og deres problemløsningstilgange.

(brug audacity/soundcloud/quicktime eller andre programmer, eleverne selv kender)

Dictoglossen opprioriterer brug af metasproget.

Ex: man kan læse en enkelt sætning højt flere gange – lade en elev komme op til tavlen, og så kan man på sætningsniveau rette til og kommentere.

Ex. Man kan læse en længere tekst op – og rette ind efter niveau/behandlet emne/som afslutning på tema etc. Eleverne skal sammen i grupper efter oplæsning af dictoglossen og forhandle/formidle deres version af teksten – deri det metasproglige.

”Hvad sagde hun læreren, jeg kan ikke huske det, men jeg mener det var en kort tillægsform fx”

Sæt tidsramme på arbejdet med at rekonstruere teksten. De svagere elever vil måske nå mindre – men det er processen der er betydningsfuld. Samt heri ligger der en indbygget differentiering.

Udenadslære er stadig nødvendigt – ordforbindelser/gloser/faste forbindelser.

Tål kaos...

Det opleves som spildtid – men eleverne skal bokse med sproget og afprøve hypoteser. Eleverne skal have tid alene – men det skal optages og sendes til lærer.

Træk dig tilbage som lærer - træk dig tilbage - det er dem der skal lære sproget - ikke dig.

Af og til skal vi forklare eleverne, hvad vi laver, og hvorfor vi laver det.

Der er diskrepans mellem lærerplan og klasserummet i dag.

Det opdaterede sprogsyn medfører nye lærer-/elevroller.

Her kommer de fysiske rammer også ind i billedet. Hvordan kan vi ændre dem så de faktisk passer til indholdet i uv.

På Nyborg Gymnaisum har de ændret de fysiske rammer for sprog-undervisning i et klasselokale. Det ser vi eksempler på.

Ikke mange faste borde – et højt cafébord, hvor man kan have en dialog – en lounge afdeling – pufs med hjul under, så man kan lave ny gruppeinddeling osv.

Kommunikativ sprogundervisning lægger vægt på par- og gruppearbejde ud fra et ønske om at ændre et traditionelt interaktionsmønster i klassen.

Underviserens mere eller mindre lukkede spørgsmål skal fylde meget mindre i undervisningen.

Kommunikativ undervisning kræver mange sekvenser – der dermed er præget af høj lærerstyring i instruktionerne, med høj elevaktivitet i gruppearbejdet.

Elever skal også lære, at læreren ikke er den alvidende - men at de kan søge viden i ordbog osv., INDEN de spørger læreren.

Annette Bau skubber arbejdet over på eleverne – de skal være den aktive part i sprogindlæringen. Mindsker passiviteten – de skal have ejerskab over opgaven.

I den kommunikative tilgang er eleverne med til at udvide egen horisont og læring. Vi skal ikke længere opfylde elevernes "tomme kar".

Input skal stimulere elevproduktion.

Anbefaler svag version af kommunikativ undervisning, der har fokus på betydning og på form.

Tydelig i før-fasen – tilbagetrukket i gennemførelsesfasen – tydeligere lærerrolle i opsamlingsfasen.

Hvis de taler meget forkert i de kommunikative opgaver – så skal man øge fokus på sproglig opmærksomhed.

Elever tror, at det er grammatikken (den enkelte regel...) de skal lære for at kunne snakke sproget..

Litteratur om den kommunikative tilgang, Annette Bau anbefaler:

"Fremmedsprog i gymnasiet. Teori, praksis og udsyn", ved Hanne L. Andersen, Susana Fernandez, Dorte Fristrup og Birgit Henriksen, forlag: Samfundslitteratur, 2014.

Se <http://www.audio-lingua.eu/?lang=en> for mp3 filer, med faginddelte emner. Til alle sprog.